

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 80 0 П 079035 17 Спп
Бања Лука, 17.3.2017. године

Врховни суд Републике Српске, одлучујући о захтјеву Основног суда у Бијељини за рјешавање спорног правног питања у парничном предмету тог суда број 80 0 П 079035 17 П 2, на основу одредби члана 61г. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, даље: ЗПП), члана 18. Правилника о унутрашњем судском пословању („Сл. гласник РС“ број 19/14) те члана 4. став 4. и члана 12. Правилника о раду судских одјељења (број 118-0-СуI-14-000 458 од 06.02.2015. године), на сједници Грађанско - управног одјељења одржаној дана 17.3.2017. године донио је

О Д Л У К У

Када се у току парничног поступка, који се води пред судом опште надлежности, над туженом странком отвори стечајни поступак, суд је дужан да прекине поступак, а у случају наставка поступка, да се по службеној дужности огласи стварно ненадлежним и предмет уступи суду који спроводи стечајни поступак.

Овим се не дерогирају, већ само надопуњују, одредбе Закона о судовима Републике Српске којима је прописана стварна надлежност судова.

Образложење

Врховни суд Републике Српске је 09.02.2017. године запримио захтјев Основног суда у Бијељини за рјешавање спорног правног питања у парничном предмету тог суда број 80 0 П 079035 17 П 2, које гласи: „Који суд је стварно надлежан за поступање у предметима у којима се као странка појављује „Бобар банка“ а.д. Бијељина у стечају, а у којима је прво прекинут, а потом настављен парнични поступак“. Спорно правно питање се односи на тумачење, односно примјену одредбе чл. 109. ст. 7. Закона о стечају („Службени гласник Републике Српске“ број 16/16, даље: ЗСТ).

У наведеном захтјеву Основни суд у Бијељини наводи да се код тог суда води велики број парница ради наплате потраживања проистеклих из уговора о кредиту закључених између „Бобар банке“ а.д. Бијељина у стечају и физичких лица, гдје се наведена банка појављује као тужитељица, а да постоји и неколико парница у којима се ова банка налази у положају тужене странке.

Да би Врховни суд Републике Српске заузео став о спорном правном питању, потребно је да се испуне одређене процесне претпоставке и то: да се то питање појавило у току поступка пред првостепеним судом, да то питање представља прејудицијелно питање у конкретном предмету, да се то питање појавило у већем броју предмета пред првостепеним судом и да о том питању Врховни суд Републике Српске раније није рјешавао.

У конкретном случају су испуњени услови за заузимање става о спорном правном питању, имајући у виду велики број парница у којима се као странка појављује банка над којом је отворен стечајни поступак.

Спорном одредбом члана 109. став 7. ЗСТ је прописано да ће се, ако се прекинути парнични поступак водио пред судом опште надлежности, у случају наставка поступка тај суд огласити мјесно и стварно ненадлежним те предмет уступити суду који спроводи стечајни поступак над туженим. Слиједом наведеног, Основни суд у Бијељини је изразио схватање да би Окружни привредни суд у Бијељини био стварно и мјесно надлежан у свим предметима у којима се „Бобар банка“ а.д. Бијељина у стечају појављује као тужена странка, док би у поступцима у којима се иста појављује на страни тужитеља, стварно био надлежан Основни суд у Бијељини као суд опште надлежности.

О стварној надлежности судови морају по службеној дужности водити рачуна у току цијелог поступка, све до правоснажности одлуке (члан 17. Закона о парничном поступку - „Сл. гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, даље: ЗПП). Стварна надлежност судова је регулисана одредбама Закона о судовима Републике Српске („Сл. гласник РС“ број 37/12 и 44/15, даље: ЗС). Чланом 33. став 1. тачка е) тог закона је прописано да окружни привредни судови у првом степену одлучују у свим споровима који настану у току и поводом спровођења поступка стечаја и ликвидације. Дакле, за одређивање стварне надлежности није битно да ли се правно лице над којим је отворен стечајни или ликвидациони поступак налази на страни тужитеља или на страни туженог, већ је битна природа спора тј. да ли се ради о спору који је проистекао из стечајног или ликвидационог поступка, односно који је настао у току тог поступка. Одредбом члана 109. став 7. ЗСТ се само допуњује наведено опште правило тако да је за настављене поступке који су се водили пред судом опште надлежности, а који су били прекинути због отварања стечајног поступка над туженом странком, прописана стварна надлежност привредних судова, односно судова који спровode стечајни поступак над туженом страном. То, међутим, не значи да ће у свим предметима у којима је стечајни поступак отворен над тужилачком страном стварну надлежност имати суд опште надлежности. У тим предметима суд ће примјеном одредби члана 30. и члана 33. ЗС у сваком конкретном случају одлучити да ли је за поступање стварно надлежан суд опште надлежности или пак привредни суд.

Из наведених разлога Грађанско-управно одјељење Врховног суда Републике Српске је усвојило захтјев Основног суда у Бијељини за заузимање става о спорном правном питању и одлучило као у изреци, примјеном одредбе члана 61г. став 1. у вези са чланом 61д. ЗПП.

Предсједник Грађанско-управног одјељења
Стака Гојковић

